

KARLSTADS KOMMUN

Teknik- och fastighetsförvaltningen

Investeringsplan för VA-verksamheten 2013

Reviderad augusti 2013

VA-verksamheten

Investeringsplanering

TILLVÄXT

Förvaltningen är drivande i tillväxtarbetet, både genom egna initiativ och i nära samverkan med marknadens aktörer. Investerings- och exploateringsprojekt initieras, som bidrar till att förverkliga nämndens och kommunens vision. Förvaltningen har en tydlig långsiktig investeringsplanering som innehåller nulägesbeskrivning, styrande principer, analys och prioriterade åtgärder.

Tillväxtperspektivet

Det mesta av VA-verksamhetens kostnader för utbyggnad av ny infrastruktur i t ex exploateringsprojekt som kan ge förutsättning för ökad tillväxt i Karlstad hanteras inom exploateringsbudgeten som MEX förfogar över. Däremot hanteras mindre anslutningar som dyker upp under året inom en del av VA-verksamhetens grundram och det är dessa som redovisas i denna bilaga.

Större investeringar som inte bedöms kunna rymmas inom ordinarie grundram äskas som särskilda projekt. Investeringar på våra övriga anläggningar (verk och pumpstationer) planeras också med utgångspunkt från målet om tillväxt. Till exempel planeras åtgärder på Sjöstad för att få en mer driftsäker anläggning. På Sörmon planeras åtgärder för en säker och tillräcklig framtida dricksvattenförsörjning.

Nulägesbeskrivning – förtätning (tillväxt)

Förtätning sker successivt. Nya förbindelsepunkter upprättas till det allmänna ledningsnätet då servisanmälan inlämnas. Behöver större åtgärder till kan de ibland behöva skjutas till efterföljande budgetår alternativt sker en omprioritering i budgeten. Hur många nya servisanslutningar det rör sig om varierar från år till år varför just denna budgetpost är svårbedömd.

Styrande principer – förtätning (tillväxt)

De flesta nyanslutningar som sker inom VA-verksamhetens grundram påkallas av att anslutning till det allmänna ledningsnätet begärs av någon byggare som inlämnar en servisanmälan. Det kan vara fråga om anslutning av enstaka villor och/eller komplettering av befintligt nät för att anslutning skall kunna ske. De flesta åtgärder som krävs kan hanteras under budgetåret, men ibland måste omprioritering ske från ledningsnätsbudgeten för förnyelse. Ibland kan åtgärderna göras planerat året efter eftersom påkoppling ibland sker etappvis, vilket gör att kapacitetsbristen inte uppstår omedelbart.

Analys

Åtgärderna (t ex tillkommande serviser) som krävs i ledningsnätet kan ibland ske på bekostnad av reinvestering i befintligt ledningsnät.

Prioriterade åtgärder

I nuläget är det få kända anläggningsarbeten som behöver utföras 2013. De brukar dock trilla in under året. De som vi nu känner till återfinns i tabell längre ner. Gränsen för om ett arbete tas upp under förtätning eller under förnyelse är ibland hårfin. T ex pågår förnyelsearbeten i Väse vilket finns med i förnyelselistan under underhåll. Det har samordnats med exploateringen av ny brandstation i Väse. Tyngdpunkten blir förnyelse trots att tillväxtperspektivet gynnas av att förnyelsen kommer till eftersom kapacitet då kan tillskapas och ytterligare anslutningar kan ske.

Underhållsperspektivet ("Förnyelseperspektivet" - reinvestering)

Nulägesbeskrivning - förnyelsebehov

VA-verksamhetens anläggningar är i en ålder där förnyelsebehovet ökar. Framst är det ledningsnätet som har ett eftersatt underhåll (reinvesteringsbehov). Men även anläggningar såsom vattenverket Sörmon som byggdes ut på 1950-talet börjar få problem (t ex haveri i snabbfiltren 2009, problem med elkablage i mark till grundvattenbrunnar etc).

Ledningsnätet: Förnyelsetakten har på senare år varit för låg, vilket framöver kommer förbättras då grundramen för förnyelse på ledningsnätet höjs. Vi siktar på att så småningom nå en förnyelsetakt på 80 år. Första etappmålet är 100 år. Under 2013 finns 30 mkr vilket motsvarar en förnyelsetakt på 116 år eller förnyelse av 0,86 % av ledningsnätet. (2014: kommer avsatt budget ge en möjlig förnyelsetakt på 106 år dvs 0,94 %). Nämnas bör att en stor satsning utöver nämnda medel också görs på utbyte av 10 km huvudvattenledning från Sörmon, vilket kommer ge en rekordstor förnyelsetakt 2013-2014.

Statusbedömning av spill- och dagvattennät har inletts. Ramavtal för områdesvis filmning av spill- och dagvattenledningar finns. Detta möjliggör större områdesvisa filmningsinsatser i samverkan med spolinsatser av förvaltningens fordon- och verkstadsenhet. Prioriterade områden har hittills varit Molkomsområdet, Väse och Vålberg. Under 2013 är det Romstad, Strand och ev några kompletterande områden. (I vissa delar kommer enbart spoling bli aktuell). Arbetet med att ta vara på all information som filmningarna gett i de påbörjade områdena ska nu omsättas i åtgärdsförslag och långsiktiga planer. Krav från tillsynsmyndighet finns på att vi ska arbeta med saneringsplaner för våra olika verks tillrinningsområden.

I samband med den stora vattenläckan vid Eriksberg och Våxnäs våren 2010 sattes fokus på att hitta var vi behöver göra åtgärder för att förbättra leveranssäkerheten i ledningsnätet. Utredningen som gjordes resulterade i en prioriteringslista som används i planeringen framåt.

Övriga anläggningar: På övriga anläggningar har inventering gjorts i samband med energiprojektet och många installationssystem och byggnadstekniska åtgärder som är energimässigt lönsamma (9 års återbetalningstid) att åtgärda har utförts inom energiprojektets ram. Likaså finns en inventering gjord för avloppsanläggningar, pumpstationer och vattenanläggningar när det gäller det processmässiga där åtgärder betas av efter hand. Vad gäller reservoarer följs också en plan för prioriterade åtgärder som ska utföras de närmaste åren.

För dricksvattenanläggningar såsom reservoarer och verk gjordes en övergripande utredning 2010 av vad vi skulle behöva förbättra på våra anläggningar för att få en säker hållbar vattenförsörjning. Utredningen resulterade i en prioriteringslista som förvaltningen nu använder i planering av åtgärder.

Styrande principer

Vid prioritering av investeringsbudgeten måste hänsyn tas både till av myndigheter ställda krav, hur akut ett behov är att åtgärda för att inte orsaka andra skadeeffekter för människa eller miljö, vilka samordningsvinster som kan göras, samt vilka resursbesparingar som kan erhållas etc. Prioriteringen görs i princip utifrån den rangordningen.

- 1) Implementering av ny lagstiftning (t ex skärpta krav som kräver ny-/om-/tillbyggnation)
- 2) Krav från tillsynsmyndighet (t ex följa saneringsplaner eller åtgärder som behöver vidtas efter påpekande vid tillsynsbesök)
- 3) Upprepade driftstörningar/akuta problem som behöver få en permanent lösning (kan prioriteras ännu högre beroende på dignitet)
- 4) Samordning med gatuomläggning, fjärrvärmeutbyggnad
- 5) Resursbesparande eller kapacitetsskapande åtgärder

En avstämning med de olika sakkunniga inom respektive område inom VA-verksamheten sker och en helhetssyn inom VA-verksamheten vad gäller prioriteringar eftersträvas.

Under perioden kommer ett arbete göras för att mer i detalj titta på hur de styrande principerna ska se ut när det gäller förnyelseplanering av ledningsnätet.

Åtgärder som utförs inom driftbudgetens underhålls-/förnyelseram syftar oftast till en driftoptimering genom att t ex se till att få jämna gångtider på pumpar för att undvika onödigt slitage, få en jämn dosering för minskad resursåtgång eller undvikande av akuta, onödiga driftstopp i processerna vilket kan bli fallet vid haveri. Helt enkelt eftersträvas ett vidmakthållande av driftfunktionen.

Analys

Generellt kan sägas att planeringen kan utvecklas ytterligare och eventuellt kan behov finnas framöver att komplettera med personella resurser då befintliga projektledare är mycket hårt belastade.

Kommentar augusti 2013:

I dagsläget är situationen sådan att det råder anställningsstopp till dess organisationsöversynen och planeringsorganisationen kommit till eftersom det kan finnas risk att det kan bli fråga om en viss övertalighet och turordningsförfarande kan bli aktuellt. Detta gör att inte alla planerade projekt kan genomföras under innevarande år. Vi har inte tillräckligt med projektingenjörers- /byggledaresurser inom VA-verksamheten för att klara av den ökade mängden projekt och det är svårt att driva detta med externa resurser (som är en bristvara inom VA-området). Ett bekymmer har också varit att vi dessutom tappat personal genom pensionavgång (en av våra projektingenjörer) och att en processingenjör slutat och flyttat under våren och en av våra projektingenjörer då måste fylla upp behovet av processkunskap istället för att driva projekt. Hård prioritering har tvingats göra för att få en hållbar situation för medarbetarna.

Utifrån kända problem och driftstörningar som finns i vår databas för ledningsnät och de statusbedömningar som kommer ske årligen kommer förnyelseplaneringen att kunna förbättras framöver. Mer långsiktiga förnyelseplaner för vattenledningsnätet respektive spillvattennätet kommer därför påbörjas arbete med under perioden. (Dock tar det stora huvudledningsprojektet och utbyggnad till Edsgatan-Steffens minne mycket resurser i anspråk just under 2013-2015).

Den uppbyggnad av underhållsbas för verk och anläggningar som pågår kommer bidra till en bättre överblick över underhållsbehovet på de anläggningarna.

Prioriterade åtgärder inom investeringsbudgeten

Det kan ske en viss omprioritering mellan de nedan angivna grupperna för olika anläggningstyper. Ingen grupp har prioriterats bort helt under året.

En höjd ambitionsnivå är det vad gäller förnyelse på ledningsnätet då grundramen utökats för detta ändamål inför perioden. Samordning sker med trafik- och gatuenheten i möjligaste mån. Fortsatt arbete med att minska sårbarhet i dricksvattenförsörjningen är högt prioriterat.

(Belopp i tkr)	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Grundram investering	45 000	48 000	48 000
Medflyttat 2012	<u>19 769</u>		
Totalt:	64 769		

Översikt budget grundram	2013
25310 Vattenverk	10 300
25315 Vattentorn, Tryckstegringar	3 700
25420 Ledningsnät - förtätning	7 500
25421 Ledningsnät - förnyelse	32 700
25430 Övrigt - inventarier, utrustn ...	3 069
25560 Avloppsverk	5 200
25630 Pumpstationer	2 300
Summa (inkl medfl anslag 2012)	64 769

Prio	Åtgärder Vattenverk (projekt 25310)	Kostnad
1	Skyltning nya skyddsområden etapp 1	300
2	Staket runt vattentäktzon vid Hertsöga VV och Hynboholms VV	500
3	Skyddsområde Sandtorp	500
4	Utredningar framtida Sörmon	600
5	Elkablage Sörmon	200
6	Radiokommunikation	200
7	Flödesmätare grundvattenbrunnar Sörmon (ny)	600
8	Spolvattenledning snabbfilter Sörmon (medfl)	400
9	Direktvattenpump Sörmon (samordn med barriärprojektet) medfl	1 500
10	Utrustning för hjälpkoagulant Sörmon (medfl)	500
11	Omfördeln till barriär Sörmon (medfl)	2 000
12	Omfördelning reservkraft (medfl)	2 000
13	Invallning uppställningsplats fordon Sörmon (samordn med reservkraft) medfl	1 000

Prio	Åtgärder Reservoarer, tryckstegringsstationer (projekt 25315)	Kostnad
1	"Tankstation" vatten	400
2	Tryckstegring Välsviken - medfl	2 400
3	Tryckstegring Råtorp (ersätta bef Älvåker) – utredn (forts 2014)	400
4	Övervakning-styrning +ev byte av pumpar Hynboholm	500

Prio	Åtgärder Ledningsnät – förtätning (projekt 25420)	Kostnad
1	Ospecificerade enskilda anslutningar (servisanmälningar)	3 000
2	Järpetaberget VS – planeras ske 2014	3 500
3	N Infarten GC etapp 2 (LTA-system) osäkert nu, blev ingen GC i år....	1 000
	Medel kan omfördelas om behov uppstår – eller flyttas med till 2014	

Anm Det mesta av VA-verksamhetens kostnader för utbyggnad av ny infrastruktur i t ex exploateringsprojekt som kan ge förutsättning för ökad tillväxt i Karlstad hanteras inom exploateringsbudgeten som MEX förfogar över. Däremot hanteras mindre anslutningar som dyker upp under året inom en del av VA-verksamhetens grundram och det är dessa som redovisas ovan. (Svårbedömd post – kan variera kraftigt)

Prio	Strukna Åtgärder Ledningsnät 2013 – förnyelse (projekt 25421)	Kostnad
	Annelundsvägen Skattkärr planeras ske 2014	5 000
	Brisgatan Örsholmen senareläggs – ny lösning måste studeras	3 000
	Bäckängsgatan Vålberg planeras ske 2014	2 000
	Ev Kungsgatan Tingvallastaden – ej aktuell	2 000
	Råtorp – ny V-ledn tryckstegring samordnas med GC-väg avvaktas med i väntan på T&G	4 000
	Skolgatan Molkom ev 2014	4 000
	Strand – dagvattensepareringsåtgärder ev 2014	4 000
	Vålbergsvägen planeras ske 2014	2 000
	Väse – sanering etapp2 (få bort inläckage, minska bräddn) ev 2014	5 000

Prio	Omprioriterade Åtgärder Ledningsnät 2013 – förnyelse (projekt 25421) <i>(ej rangordnade)</i>	Kostnad
	Traktor- och Montörsgatan	6 500
	Ransättersgatan/Mölnbackagatan	1 000
	Älvkullen	6 000
	Äring-, Skörde-, Herdegatan	4 000
	Lundegatan mfl (åtgärder efter källaröversv aug 2013)	1 000
	Östra Torggatan (andel som finansieras via grundram)	4 000
	Väse – brandstation och nya ledningar Väse-Rasta-området	1 000
	Zakrisdal norra - beror på fastighetsägaren när i tid	500
	Östra Kanalgatan	1 000
	Stinsgatan	1 000
	Övrig projektbudget medfl – hinns ej med 2013	6 700

Anm. Vad gäller ledningsnätsförnyelse är endast de åtgärder som finansieras via investeringsbudgeten redovisade ovan. Omprioritering kan bli aktuell under året. Åtgärder som finansieras via driftbudgeten är t ex statusbestämning ledningsnät, vissa reliningsobjekt, samt oförutsedda omläggningar av mer akut karaktär.

Anm. Åtgärder för dagvattenhantering (rensning utlopp, inlopp, diken) finansieras av både T&G, N&P och VA-verksamheten. VA-verksamheten avsätter årligen 800 tkr till den gemensamma potten på driftbudgeten.

Prio	Åtgärder Utrustning, inventarier (projekt 25430)	Kostnad
1	Travers i rörförråd på Sörmon för att underlätta vid akutlägen – utreds mer	200
2	Utredning ombyggnad personalutrymmen	100
3	Ombyggnad personalutrymmen	300
4	Återströmningsskydd	169
5	Flödes- och tryckmätare huvudledning (medfl)	2 500

Prio	Åtgärder Avloppsreningsverk (projekt 25560)	Kostnad
1	Nytt tillstånd Sjöstad	500
2	Elmatning Skåre ARV	500
3	Rensgaller på avloppsverk (utredn – ev uppstart etapp1)	200
4	Luftning sandfång (medfl)	1 000
5	Pannrum Sjöstad (styrning uppvärmningskällor) medfl	1 500
6	Inloppspumpar Sjöstad	700
7	Skrapor Vålberg	800
	Centrifug Sjöstads ARV	XXX
	Spolvattensystem Sjöstads ARV	XXX

Anm Sandfång Skåre ARV och luftningssystem på de mellanstora verken kommer att byggas om med hjälp av Miljö- och klimatmiljonerna (energieffektivisering) liksom renovering av slamtorn på Sjöstad.

Prio	Åtgärder Pumpstationer (projekt 25630)	Kostnad
1	Strands pstn (CKS40)	1 650
2	Uno-X pstn Skåre (SES2)	250
3	Skogen pstn Skåre (SES1)	200
4	Skattkärrskedjan frekvensomriktare, pumpar, styren (medfl)	200